

A Kúria a dr. Zárdai Istvánné dr. Ádám Edit ügyvéd által képviselt felperesnek a Kárpáti Ügyvédi Iroda (ügyintéző: Véghné dr. Kárpáti Brigitta ügyvéd) által képviselt I. rendű és II. rendű alperesek ellen szóbeli végrendelet érvényességének megállapítása iránt a Keszthelyi Városi Bíróságon 6.P.21.101/2009. számon folyamatban volt, majd a Zala Megyei Bíróság 2011. február 8-án meghozott 2.Pf.22.110/2010/5. számú ítéletével befejezett perében a felperes 22. sorszámú felülvizsgálati kérelme folytán - tárgyaláson kívül - meghozta a következő

ítéletet:

A Kúria a Zala Megyei Bíróság 2.Pf.22.110/2010/5. számú jogerős ítéletét hatályában fenntartja;

kötelezi a felperest, hogy 15 napon belül fizessen meg az alpereseknek személyenként 25.000 (Huszonötezer) forint felülvizsgálati eljárási költséget.

A le nem rótt 293.000 (Kétszázkilencvenháromezer) forint felülvizsgálati eljárási illetéket az állam viseli.

Ez ellen az ítélet ellen felülvizsgálatnak nincs helye.

Indokolás

A 2008. március 20-án elhunyt B. K. Gy. (a továbbiakban: örökhagyó) a felperes élettársa és az alperesek apja volt. Az örökhagyó 2007. december 20-án írásbeli magánvégrendeletet készített. Ebben az n-i T. utcai ingatlana 1/2 tulajdoni hányadát, a „ház minden ingóságát”, és a „műhely teljes tartozékát” a felperesre, „imádott élettársára” hagyta.

Az örökhagyó halálát megelőzően pár héttel kórházba került. A kórházban többször meglátogatta az örökhagyót V.T-né és B-né N. Á. is, akik az ismerősei voltak. Előttük a hagyatékával kapcsolatos nyilatkozatokat tett.

A felperes a hagyatéki eljárás során kérte a hagyaték részére történő átadását végintézkedés jogcímén. Öröklési igényét először

az írásbeli magánvégrendeletre alapította. A hagyatéki eljárás során csatolt egy „Bejelentés-Nyilatkozat” megnevezésű okiratot, amelyben előadta, hogy az örökhagyónak „1994 óta élettársa voltam”, és „amikor beteg lett és bekerült a kórházba akkor is mindig mindennap én látogattam reggel estig ott voltam”. Hivatkozott arra, hogy az örökhagyó a kórházban is többször megismételte az írásbeli magánvégrendelet tartalmát: az n-i ingatlan őt illető tulajdoni hányada „az enyém lesz, mert engem illet”. Utalt továbbá arra is e nyilatkozatban, hogy ez utóbbi kijelentés megtörténte tanúi is vannak, akik ott voltak a kórházban. A 2008. április 10-ére keltezett nyilatkozatot két tanú - V. T-né és B-né N. Á. - írta alá.

A közjegyző megállapította, hogy a felperes által csatolt írásbeli magánvégrendelet - a Ptk. 628. és 629.§-aira figyelemmel - érvénytelen, ezért a K43016-0/328/2008/8/L. számú hagyatékátadó végzéssel a hagyatékot az alpereseknek adta át törvényes öröklés jogcímén.

A felperes a hagyatékátadó végzés ellen fellebbezést nyújtott be. Ebben „bejelentette”, hogy az örökhagyó a Kórházban két tanú együttes jelenlétében szóbeli végrendeletet tett. Kifogásolta, hogy az eljáró közjegyző ezt figyelmen kívül hagyta és kérte a közjegyző új eljárásra utasítását.

A Somogy Megyei Bíróság 2.Pkf.20.130/2009/2. számú végzésével a közjegyző hagyatékátadó végzését hatályon kívül helyezte és a közjegyzőt új eljárásra utasította.

A megismételt hagyatéki eljárásban a törvényes örökösök a szóbeli végrendeletet nem ismerték el érvényesnek, ezért a közjegyző az örökhagyó hagyatékát ideiglenes hatállyal törvényes öröklés jogcímén az alperesek részére adta át.

A felperes keresetében az örökhagyó szóbeli végrendelete érvényességének megállapítását kérte. Előadta, hogy az örökhagyó halála előtt azért tett szóbeli végrendeletet, mert tudomására jutott, hogy a korábbi írásbeli magánvégrendelete alaki hiba folytán érvénytelen. Annak tartalmát ezért - 2008. március 10-e körül - a Kórházban két tanú együttes jelenlétében szóban „nagyjából megismételte”. Hivatkozott a Legfelsőbb Bíróság PK 88. számú állásfoglalás a), b) és e) pontjaira, továbbá a Ptk. 634.§ és 635.§-aiban foglaltakra.

Az alperesek a kereset elutasítását kérték, védekezésük szerint a szóbeli végrendelet tételéhez szükséges feltételek nem álltak fenn.

Az elsőfokú bíróság ítéletében a keresetet elutasította, mert álláspontja szerint a felperes nem tudta bizonyítani, hogy az

örökhagyó szóbeli végrendeletet tett. Kifejtette, hogy a felperes nyilatkozatai önmagukban is ellentmondásosak voltak: A hagyatéki eljárás iratainak tartalma szerint ugyanis - a 2009. április 27-én tartott hagyatéki tárgyaláson - úgy nyilatkozott, hogy a két végrendeleti tanú nem volt együtt jelen az örökhagyó betegágyánál. A per során azonban mégis azt állította, hogy a tanúk együttesen jelen voltak. Ellentmondásosnak találta B-né N. Á-nek a hagyatéki eljárás során tett tanúvallomását is a perbeli nyilatkozataival összevetve. Az előbbieken már hivatkozott hagyatéki tárgyaláson ugyanis kifejezetten azt adta elő, hogy ismeri ugyan V. T-nét, azonban vele a kórházban nem találkozott. Ehhez képest a perben azt állította, hogy V. T-nével együtt voltak jelen az örökhagyó betegágyánál. V. T-né előadásából kiemelte, hogy előre nem pontosított időpontban látogatta meg az örökhagyót, és ez a látogatás március 10-15-e körül volt. Hivatkozott továbbá a felperes által a perben csatolt - 2008. április 10-én kelt - „Bejelentés-Nyilatkozat” megnevezésű okiratra, amelyet a tanúk - állításuk szerint - a kórházban, a szóbeli végrendelet tételét követően írtak alá. Az örökhagyó 2008. március 20-ai halálára figyelemmel azonban kizárt, hogy ez a nyilatkozat közvetlenül a szóbeli végintézkedést követően készült volna.

Az elsőfokú bíróság álláspontja szerint a hivatkozott tanúvallomások egymáshoz viszonyítva és önmagukban is ellentmondásosak. Nem tudta ezért tényállási elemként megállapítani azt, hogy az örökhagyó két tanú együttes jelenlétében végakarátát egész terjedelemben szóban előadta és kijelentette: ez az ő végrendelete. A kereset elutasítását a Ptk. 635. §-ában foglalt törvényi feltételek hiányával indokolta. Utalt továbbá arra, hogy a Ptk. 634.§-ában foglalt további törvényes feltételek bizonyítását már nem tartotta szükségesnek, ezért az erre vonatkozó bizonyítási indítvány bevárása nélkül határozott.

A felperes fellebbezése folytán eljáró másodfokú bíróság az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyta.

A másodfokú bíróság indokolása szerint az elsőfokú bíróság a szükséges mértékű bizonyítást lefolytatta, mely alapján a tényállást helytállóan állapította meg és egyetértett a bizonyítékok okszerű mérlegelésével meghozott döntés érdemével, valamint annak jogi indokaival is.

A másodfokú bíróság is kiemelte, hogy ellentmondásosak a felperes és a tanúk nyilatkozatai. A hagyatéki eljárás során tett nyilatkozatokból ugyanis azt látta egyértelműen megállapíthatónak, hogy az örökhagyó szóbeli végrendeletet érvényesen nem tett. Ezt a következőkkel indokolta: A felperes maga állította, hogy a tanúként megjelölt személyek együtt nem voltak jelen az örökhagyó betegágyánál. B-né N. Á. pedig nem emlékezett V. T-né jelenlétére, amikor az örökhagyó kifejezésre juttatta, hogy a felperesre hagyja a vagyonát. Továbbá az sem állapítható meg aggálytalanul a tanúk vallomásai alapján, hogy együttes jelenlétük esetében tisztában

voltak-e azzal: szóbeli végrendelet tanúi. A másodfokú bíróság álláspontja szerint a tanúk által a perben „korrigált” tanúvallomások nem alkalmasak a hagyatéki eljárás során - az örökhagyó halálához közelebb eső időpontban - tett vallomások kétségesse tételére.

Utalt továbbá A. S. tanúvallomására is, amelynek fényében - álláspontja szerint - „kétséges az is, hogy az örökhagyó - a felperes által állított módon, helyen és időben - szóbeli végrendeletet tett, mivel érvényesnek hitt magánvégrendeletre hivatkozott a hagyatékával kapcsolatos rendelkezésére vonatkozó kérdésre”.

Mindezek alapján a másodfokú bíróság a 2007. december 20-ára dátumozott írásbeli magánvégrendeletre tekintettel életszerűtlennek és okszerűtlennek, a hagyatéki eljárás során tett tanúvallomások alapján pedig aggályosnak is találta, hogy az örökhagyó 2008. március 10-e körül szóbeli végrendeletet tett. Álláspontja szerint az elsőfokú bíróság a bizonyítékok okszerű mérlegelése útján jutott arra a következtetésre, hogy az örökhagyó szóbeli végakarata nyilvánítása a Ptk. 635.§ (1) bekezdésében megkívánt alaki feltételek hiányában nem tekinthető érvényes szóbeli végrendeletnek.

A jogerős ítélet ellen a felperes nyújtott be felülvizsgálati kérelmet. Ebben kérte a támadott ítélet hatályon kívül helyezését és a jogszabályoknak megfelelő, keresetének helytadó, új határozat hozatalát.

Állítása szerint a jogerős ítélet a per érdemi elbírálására lényegesen kiható mértékben jogszabálysértő és megalapozatlan amiatt, hogy a másodfokú bíróság azt állapította meg: érvénytelen az örökhagyónak a Kórházban 2008. március 10-én tett szóbeli végrendelete. Előadása szerint az orvosi iratok alapján megállapítható, hogy az örökhagyó a halálát megelőző hetekben az életét fenyegető rendkívüli helyzetben - gyógyíthatatlan, súlyos betegségben (hasnyálmirigy-, végbélrák) - volt és betegségei, valamint idős kora miatti nagyfokú gyengesége miatt képtelen volt írásbeli magánvégrendeletet tenni.

Hangsúlyozta, hogy a végrendeleti tanúk perben tett tanúvallomásaiból lehet kiindulni. A polgári eljárás alapelvei - a közvetlenség és a szóbeliség elve - szerinte ugyanis kizárják, hogy a per eldöntésénél az ügyben eljáró közjegyző előtt tett vallomásokat a bíróság figyelembe vegye. Okfejtése szerint a közjegyző nem bíró, a közjegyző kérdésfeltevéseinek helyes vagy helytelen, célszerűtlen, megtévesztő vagy meg nem tévesztő voltát a bíróság utólag nem tudja megítélni, márpedig ennek rendkívül nagy jelentősége van. Álláspontjának alátámasztása végett hivatkozott arra, hogy B-né N. Á. tanú azért állította a hagyatéki tárgyaláson, hogy V. T-né nem volt jelen, „mert összekeverte az anyósával, aki szintén V. T-né, aki pedig nem volt jelen”, mert a közjegyző nem egyértelműen tette fel a kérdést neki.

Állítása szerint, ha helyesen az elsőfokú eljárás során beszerzett tanúvallomásokból indul ki a bíróság, és figyelembe veszi a pernek azokat az adatait, amelyek „érthetővé teszik” a örökhagyónak a felperessel és az alperesekkel való kapcsolatát, vagyis azt, hogy a gyermekei nem törődtek vele, míg ő, mint az élettársa „szerette, gondozta”, akkor „kizárólag az az életszerű következtetés”, hogy az örökhagyó gondoskodni akart róla, és az volt a végakarata: reá hagyja a perrel érintett ingatlan fele tulajdoni hányadát és az ingóságait. Szerinte az érvénytelen írásbeli végrendelet is az örökhagyónak ezt a „kétségbevonhatatlan” akaratát mutatja.

Hivatkozott arra, hogy a végrendeleti tanúk a perben egybehangzóan adták elő, hogy mindketten végig jelen voltak az örökhagyó halálához közeli időszakban - az örökhagyó halála előtt egy héttel - a Kórházban, amikor ő magyar nyelven és érthetően kinyilvánította végakarátát. Állította, hogy mindkét tanú teljes mértékben tudatában volt annak, az örökhagyó nagyon beteg, gyenge, a halálán van és végrendelkezik. Szerinte sem az első-, sem a másodfokú ítélet nem ad magyarázatot arra a következtetésre, hogy az örökhagyó miért nem tudhatott arról, hogy a tanúk nem végrendeleti tanúi minőségben vannak jelen, miközben ő kifejezi előttük a határozott, végső akaratát. A jogerős ítéletnek ezt a megállapítását a valóságtól, az emberi viszonylatoktól való eltávolodásként értékelte, aminek „az elhunynak a korábbival egyező akaratának teljes - a logika törvényeivel ellentétes, életszerűtlen - értelmezése” az oka. Kifejtette, hogy a szóbeli végrendeletekkel szemben támasztott törvényi követelmények szigorúsága „nem merítheti ki a végrendelkezők végakaratának negligálását, tiszteletben nem tartását”.

Hivatkozott arra is, hogy álláspontja szerint teljesen indokolhatatlan a jogerős ítéletnek az az értelmezése is, hogy az örökhagyó szóbeli végintézkedésének indokoltságát kizárja az, hogy korábban írásbeli végrendeletet tett.

Utalt továbbá arra: A tanúk a „Bejelentés-Nyilatkozat” aláírásával egyértelműen igazolták a szóbeli végrendelet tételének megtörténtét és annak tartalmát. A dátum elírása pedig az örökhagyó egészségi állapotának tudható be, mert betegsége miatt erős gyógyszerek hatása alatt állt.

Mindezek alapján annak megállapítását kérte, hogy az eljárás bíróságok megsértették a Ptk. 635.§ (1) bekezdésében; továbbá a Pp. 206.§ (1) bekezdésében, a Pp. 221.§ (1) bekezdésében és a Pp. 253.§ (2) bekezdésében foglaltakat.

Az alperes felülvizsgálati ellenkérelmében kérte a jogerős ítélet hatályában való fenntartását.

A felülvizsgálati kérelem nem alapos.

A felülvizsgálati kérelemnek mint rendkívüli perorvoslatnak az alapja a Pp. 270.§ (2) bekezdése szerint a jogszabálysértés, amely

anyagi jogi vagy eljárásjogi jogszabálysértés egyaránt lehet, utóbbi azonban a felülvizsgálati kérelmet a Pp. 275.§ (3) bekezdése szerint csak abban az esetben alapozza meg, ha annak az ügy érdemi elbírálására is lényeges kihatása volt.

I. A felperes felülvizsgálati kérelmében elsősorban a polgári eljárás alapelveinek - a közvetlenség és szóbeliség elvének - megsértését, továbbá a Pp. 206. § (1) bekezdésének a bizonyítékok mérlegelésére és a Pp. 221. § (1) bekezdésének az indokolási kötelezettségre vonatkozó szabályának megsértését állította.

A felperes a szóbeliség elvének megsértése körében semmilyen konkrét indokra nem hivatkozott, így ennek az állított jogszabálysértésnek a vizsgálatára - a felülvizsgálati eljárás korlátaira tekintettel - nincs lehetőség [Pp. 272.§ (2) bekezdés].

A polgári eljárásnak a bizonyításra vonatkozó alapvető szabályai a Pp. 3.§ (5) bekezdésében, a Pp. 206.§ (1) bekezdésében és a Pp. 221.§ (1) bekezdésében jutnak kifejeződésre. E rendelkezések értelmében a bíróság döntését kizárólag olyan tényekre alapozhatja, amelyek a per során közvetlenül rendelkezésre álló bizonyítékból származnak (közvetlenség elve). A bíróság a tényállás megállapítása során azonban - a törvényben meghatározott kivételek mellett - alakszerű bizonyítási szabályokhoz, a bizonyítás meghatározott módjához vagy meghatározott bizonyítási eszközök alkalmazásához nincs kötve, szabadon felhasználhatja a felek előadásait, valamint felhasználhat minden egyéb bizonyítékot, amely a tényállás felderítésére alkalmas (szabad bizonyítás elve). A bizonyítási eljárás során beszerzett bizonyítékok bizonyító erejét a maguk összességében értékeli, és a per összes releváns körülményére figyelemmel - meggyőződése szerint - bírálja el, hogy az egyes bizonyítékok egymással ellentétes voltát miként oldja fel (a bizonyítékok szabad mérlegelésének elve). E mérlegelés legfőbb korlátja a bíróság indokolási kötelezettsége. Az ítélet indokolásából ugyanis világosan ki kell tűnnie, hogy a bizonyítékok mérlegelése során melyek voltak azok a körülmények, amelyeket a bíróság irányadónak vett.

A felülvizsgálati eljárásban a bizonyítékok felülmérlegelésére, újabb egybevetésre nincsen jogi lehetőség. A Kúria csak azt vizsgálhatja, hogy a mérlegelés körébe vont adatok értékelése során a bíróság nyilvánvalóan téves vagy okszerűtlen következtetésre jutott-e.

A kifejtettek alapján az állapítható meg, hogy a jogerős döntés alapjául szolgáló bizonyítás nem sérti a közvetlenség elvét, továbbá a Pp. 3.§ (5) bekezdésében és a Pp. 206.§ (1) bekezdésében foglaltakat sem. Emellett a jogerős ítélet indokolása megfelel a Pp. 221.§ (1) bekezdésében foglalt követelményeknek.

II. Ebben az ügyben az eljáró bíróságoknak abban a kérdésben kellett állást foglalniuk, hogy a perbeli szóbeli végrendeletet érvényes-e.

A szóbeli végrendelet alaki érvényességi kellékeit a Ptk. 635.§-a tartalmazza. Eszerint a szóbeli végrendelet akkor érvényes, ha - egyéb követelmények mellett - a végrendelkező két tanú együttes jelenlétében a tanúk által értett nyelven végakarátát egész terjedelemben szóval előadja, és ez alkalommal kijelenti, hogy szóbeli nyilatkozata az ő végrendelete.

Ehhez mérten a jogerős ítélet helyesen tartalmazza, hogy szóbeli végrendelet tétele esetén az örökhagyó végrendelkezési akaratának megléte és annak kinyilvánítása szükséges. A PK 88. számú állásfoglalás e) pontja szerint ez akkor állapítható meg, ha az örökhagyó kijelentéseiből és a nyilatkozattétel körülményeiből nyilvánvaló, hogy a nyilatkozatát végrendelkezésnek tekintette. További feltétele e végintézkedési formának, hogy a tanúknak nemcsak a végrendelkező személyazonosságát kell tanúsítaniuk, hanem a végrendelet tartalmát is, ezért szerepük meghatározó jelentőségű.

Az adott esetben azonban a perben rendelkezésre álló bizonyítékok alapján nem állapítható meg, hogy ezek a feltételek teljesültek. V. T-né tanúvallomásaiban ugyanis kifejezetten azt adta elő: „azt nem hallottam, hogy azt mondta volna [az örökhagyó], hogy az az ő végrendelete, de több alkalommal, amikor találkoztam vele, említette azt, hogy az ő végakarata ez” (12. sorszámú tárgyalási jegyzőkönyv). Ebből okszerűen az a következtetés adódik, hogy az örökhagyó kijelentése nem felel meg a törvény által a szóbeli végrendelkezés körében megkívánt alaki feltételeknek, mert nem végintézkedésre, hanem a már korábban kinyilvánított végakarátának megismétlésére irányult.

A tanúk az örökhagyó nyilatkozatának tartalmát sem tudták egyértelműen tanúsítani. A per során V. T-né azt adta elő: az örökhagyó akaratát az volt, hogy „ha halála után az Á. örökölné a fél házat és nagyon szeretné ha a bútorok is Á-é lennének” (9. sorszámú beadvány). Ehhez képest a tanúk által aláírt „Bejelentés-Nyilatkozat” megnevezésű okirat szerint az örökhagyó kizárólag a perrel érintett ingatlan 1/2 részéről rendelkezett. A felperes a felülvizsgálati kérelemben pedig azt adta elő a végrendelet tartalmát illetően, hogy az az ingatlan 1/2 tulajdoni hányadáról és annak minden ingóságáról szólt.

A Kúria utal továbbá arra: A felperes állította a perben, hogy az örökhagyó szóbeli végintézkedésének a korábbi írásbeli magánvégrendelet érvénytelenségének a felismerése volt az oka. Ezzel nem egyeztethető össze, hogy a hagyatéki eljárás során mégis az írásbeli magánvégrendelet alapján kérte a hagyatéki részére

történő átadását. A szóbeli végrendeletre - kifejezetten - csak a közjegyző K43016-0/328/2008/8/L. számú, a Somogy Megyei Bíróság által hatályon kívül helyezett hagyatékátadó végzése elleni fellebbezésben hivatkozott. Ez a körülmény azonban azt támasztja alá, hogy a hagyatékátadó végzés meghozataláig a felperes nem tudta: az írásbeli magánvégrendelet érvénytelen. Ellenkező esetben életszerűtlen az, hogy a felperes az érvénytelen magánvégrendeletre alapítottnan kérte a hagyaték részére történő átadását, tudva azt, hogy az örökhagyó - az írásbeli magánvégrendelet tartalmával egyező - szóbeli végrendeletet tett. A Kúria e körben figyelembe vette azt is, hogy az örökhagyót a kórházban meglátogató A. S. a hagyatéki eljárás során azt adta elő, hogy az örökhagyó neki azt mondta: „meg van írva a végrendelet, a fele ház a gyerekeké, fele ház felperesé lesz, ingóságokról nem beszéltünk”. Eszerint az írásbeli magánvégrendelet érvénytelensége az örökhagyó előtt nem volt ismert. Ebből pedig az következik, hogy nem volt oka szóbeli végrendeletet tenni.

A kifejtettek alapján a Kúria álláspontja szerint nem lehet kétséget kizáróan megállapítani, hogy az örökhagyó a végrendeleti tanúk együttes jelenlétében - egyértelműen kifejezésre juttatva azt a tényt, hogy éppen végintézkedést tesz - végakarátát kinyilvánította. A hagyatéki eljárás során kihallgatott tanúk vallomása alapján csak az állapítható meg: az örökhagyó látogatása alkalmából előttük szóban „megerősítette” a korábban tett írásbeli magánvégrendeletét, azonban e kijelentéseit nem lehet szóbeli végrendeletnek tekinteni. A tanúknak a hagyatéki eljárás során tett vallomása alapján pedig az is kétséges - miként ezt a másodfokú bíróság is kiemelte -, hogy e kijelentések megtételénél a tanúk együttesen lettek volna jelen.

A felperes által csatolt „Bejelentés-Nyilatkozat” megnevezésű okirat sem alkalmas annak bizonyítására, hogy az örökhagyó szóbeli végrendeletet tett, mert ez az adott végintézkedés fentiekben hivatkozott alaki követelményeit nem igazolja. A felperes hivatkozásával ellentétben - figyelemmel annak keltezésre, az elkészültére vonatkozó tanúvallomások ellentmondásosságára, továbbá a nyilatkozat szövegének nyelvtani értelmezésére kétséges az is, hogy ez az okirat még az örökhagyó életében - a szóbeli végrendelet állított időpontjában - készült.

A Kúria a felülvizsgálati kérelemben foglaltakra tekintettel utal továbbá arra is, hogy az adott szóbeli végrendelet érvényességének megítélése szempontjából nincs jelentősége annak sem, hogy az örökhagyó - érvénytelen - nyilatkozata egyébként megfelelt volna a valódi akaratának. A törvényi feltételeknek ugyanis a végrendelkezés idején egyidejűleg fenn kell állnia. A favor testamenti elve - vagyis az örökhagyó akaratának vizsgálata - pedig a végrendelet olyan értelmezési szabálya, amelyet csak alakilag

érvényes végrendelet esetében lehet alkalmazni, és az alaki érvénytelenség orvoslására nem szolgálhat.

A jogerős ítélet a felülvizsgálati kérelemben hivatkozott eljárási és anyagi jogi szabályokat nem sérti, ezért azt a Kúria a Pp. 274.§ (1) bekezdése szerint tárgyaláson kívül meghozott határozatával a Pp. 275.§ (3) bekezdése alapján hatályában fenntartotta.

A Pp. 270.§ (1) bekezdése szerint irányadó Pp. 78.§ (1) bekezdése alapján rendelkezett a perköltség viseléséről azzal, hogy a felperes személyes költségmentessége folytán a le nem rótt felülvizsgálati eljárási illetéket az állam viseli [6/1986. (VI. 26.) IM rendelet 13.§ (1) bekezdés, 14.§].

Az ítélet ellen a Pp. 271. § (1) bekezdés e) pontja alapján felülvizsgálatnak nincs helye.

Budapest, 2012. február 29.

Dr. Orosz Árpád s.k. a tanács elnöke, Dr. Csentericsné Dr. Ágh Bíró Ágnes s.k. bíró, Dr. Szűcs József s.k. bíró